

*„Pomoc publiczna i pomoc de minimis w kontekście
wdrażania RPO WP 2014-2020”*

Rzeszów, 14-15 lipca 2016 r

Pomoc publiczna udzielana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020

Podstawowe pojęcia

Definicja pomocy publicznej

Art. 107 ust. 1 TFUE

- wspieranie przedsiębiorstwa
- pochodzenie ze środków publicznych
- selektywność
- korzyść
- zakłócenie lub groźba zakłócenia konkurencji i wpływ na wymianę handlową na rynku unijnym

Pojęcie przedsiębiorstwa

art. 1 załącznika 1 do rozporządzenia 651/2014

przedsiębiorstwo – podmiot prowadzący działalność gospodarczą

działalność gospodarcza – oferowanie towarów i usług na rynku, w zakresie którego występuje konkurencja

Środki publiczne

środki przekazane przez:

- administrację (wszystkich szczebli)
- agencje rządowe
- przedsiębiorstwa publiczne
- podmioty, którym władze publiczne powierzyły administrowanie środkami publicznymi

Selektywność

wsparcie udzielane

- wskazanemu podmiotowi
- wskazanej grupie podmiotów (w ramach danego sektora, branży lub regionu)
- w związku z produkcją określonego produktu czy świadczeniem określonych usług

Korzyść

beneficjent nie mógłby określonego wsparcia (w tych samych okolicznościach i na tych samych warunkach) uzyskać na rynku, w szczególności:

- wsparcie o charakterze bezzwrotnym – dotacje, umorzenia, bonifikaty
- pożyczki i kredyty oprocentowane poniżej stopy rynkowej
- pożyczki i kredyty udzielane podmiotowi, który ze względu na swoją sytuację nie mógłby uzyskać ich na rynku
- rozłożenie na raty i odroczenie płatności poniżej stopy rynkowej
- zabezpieczenie pożyczki i kredytu mniejsze, niż wymagane standardowo przez banki komercyjne
- gwarancje i poręczenia udzielane za opłatą niższą niż wymagana przez banki komercyjne

Naruszenie lub groźba naruszenia konkurencji

beneficjent prowadzi działalność, w zakresie której nie ma monopolu i otrzymuje selektywną korzyść, która wzmacnia jego pozycję na rynku w porównaniu z konkurentami

istnieje domniemanie spełnienia czwartej przesłanki, gdy poprzednie są jednocześnie spełnione (można je obalić)

wystarczy stwierdzić prowadzenie działalności na rynku konkurencyjnym
nie trzeba stwierdzać faktycznego zakłócenia konkurencji

konkurencja \neq konkurencyjność

Wpływ na wymianę handlową na rynku unijnym

produkt lub usługa stanowią przedmiot wymiany na rynku unijnym

nie ma znaczenia fakt, że beneficjent nie bierze bezpośredniego udziału w wymianie handlowej

dodatkowe znaczenia może mieć fakt, że na danym rynku działalność prowadzą lub podjęciem jej są zainteresowane podmioty z innych państw członkowskich

Wpływ na wymianę handlową na rynku unijnym

Nie wpływa na wymianę handlową:

I. Pomoc na działalność o wymiarze „czysto lokalnym”

- Infrastruktura adresowana do lokalnej społeczności
- Tereny rekreacyjne, opieka medyczna,
- Jeżeli beneficjent dostarcza towary lub usługi w ograniczonym obszarze w państwie członkowskim i jest mało prawdopodobne, aby przyciągnąć klientów z innych państw członkowskich
- najwyżej marginalne skutki transgraniczne

II. Pomoc na infrastrukturę której gospodarcze wykorzystanie ograniczono do 20% wydajności infrastruktury

Podmiot w trudnej sytuacji ekonomicznej – nowa definicja

pkt 20 wytycznych restrukturyzacyjnych

a. W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wspólników, jeśli ponad połowa jej kapitału podstawowego została utracona wskutek poniesionych strat. Dotyczy to sytuacji, w której odliczenie poniesionych strat z rezerw (i z wszystkich innych elementów uznawanych za fundusze własne spółki) prowadzi do ujemnego wyniku przekraczającego połowę kapitału podstawowego

b. W przypadku spółki, w której przynajmniej niektórzy udziałowcy ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za długi spółki, jeśli ponad połowa jej kapitału według sprawozdania finansowego została utracona wskutek poniesionych strat
Kryteria te nie mają zastosowania do **MŚP** istniejących krócej niż 3 lata w przypadku pomocy udzielanej w ramach GBER

c) W przypadku gdy przedsiębiorstwo jest przedmiotem zbiorowego postępowania upadłościowego lub zgodnie z prawem krajowym spełnia kryteria objęcia zbiorowym postępowaniem upadłościowym na wniosek swoich wierzycieli.

d) W przypadku gdy przedsiębiorstwo otrzymało pomoc na ratowanie i nie spłaciło pożyczki lub otrzymało pomoc na restrukturyzację i nadal podlega planowi restrukturyzacyjnemu

e) W przypadku przedsiębiorstw innych niż MŚP gdy:

1) księgowy stosunek kapitału obcego do kapitału własnego przedsiębiorstwa jest większy niż [7,5] [lub]

2) wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem $[EBIT]/[EBITDA]$ przedsiębiorstwa wynosił poniżej [1,0] przez ostatnie **[dwa]** lata

Progi notyfikacyjne

- progi dotyczą kwoty pomocy, a nie kosztów kwalifikowalnych
- progi odnoszone do przedsiębiorstwa i beneficjenta weryfikowane są poprzez spełnienie **jednocześnie obu** tych warunków
- progi nie mogą być obchodzone przez **sztuczne** dzielenie projektów

Przejrzystość pomocy

- wartość pomocy musi być określona w momencie jej udzielenia
- pomoc musi dać się wyrazić w **EDB**
- problem występowania pomocy na wielu poziomach realizacji projektu i **transferu korzyści**

Pomoc w określonych sektorach

Komunalna gospodarka wodociągowo-kanalizacyjna i oczyszczanie ścieków komunalnych

Pobór, uzdatnianie, dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (w tym przeróbka osadów ściekowych) – działalność w tym zakresie ma charakter monopolu naturalnego

W przypadku przeróbki osadów ściekowych, której produkty mogą być wykorzystywane komercyjnie, należy dokonać oceny indywidualnej

Gospodarka odpadami komunalnymi

Zbieranie, transport, segregowanie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów – działalność konkurencyjna (ustawa o odpadach oraz ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dopuszczają możliwość istnienia na danym rynku wielu podmiotów prowadzących taką działalność)

Konsekwencja zmiany przepisów o organizacji gospodarki odpadami

Ochrona zdrowia

TSUE - usługi medyczne są działalnością gospodarczą niezależnie od tego, czy koszty świadczonych usług są pokrywane bezpośrednio przez pacjenta, czy też przez władze publiczne lub fundusze zdrowia

KE – nie mają charakteru gospodarczego usługi medyczne objęte publicznym systemem solidarnościowym

Ochrona zdrowia cd.

Zoz prowadzący dwa rodzaje działalności:

Obliczenie udziału przychodów ze świadczenia usług w ramach kontraktu (np. w modernizowanym budynku lub na nabytym tomografie) w przychodach placówki ogółem i zadeklarowanie utrzymania tej proporcji przez cały okres trwałości projektu (coroczne składanie organowi udzielającemu pomocy informacji w tym zakresie)

Udzielenie pomocy na usługi w ramach kontraktu proporcjonalnie do udziału przychodów z tych usług (koszty kwalifikowane pomniejszone proporcjonalnie)

Zmiana proporcji przychodów lub nieprzedłużenie kontraktu bez winy zozu – zwrot części wsparcia na koniec okresu rozliczenia projektu proporcjonalnie do pozostałego minimalnego okresu trwałości projektu

Instytucje kultury

- Co do zasady działalność instytucji kultury **ma charakter gospodarczy**
- Działalność niektórych lokalnych muzeów położonych w małych miastach nie ma charakteru gospodarczego, ponieważ **nie jest działalnością komercyjną** prowadzoną w określonym sektorze
- Jeśli działalność instytucji kultury uznamy za gospodarczą:
 - Czy stanowi przedmiot wymiany międzynarodowej?
 - Czy wpływa na handel wewnętrzny?

Instytucje kultury

Brak wpływu na handel wewnętrzny:

- Czy podmiot jest **licznie** odwiedzany przez zagranicznych turystów?
- Czy istnieją przesłanki **ograniczające atrakcyjność** dla zagranicznych turystów? Np. w przypadku teatrów jest to ograniczenie językowe

Edukacja i szkolnictwo wyższe

Przedszkola

Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne

Szkoły wyższe

Oferta edukacyjna w ramach publicznego systemu edukacji i szkolnictwa wyższego skierowana do polskich obywateli – w zakresie działalności dydaktycznej w ramach publicznego systemu brak spełnienia przesłanki wpływu na wymianę handlową w wymiarze unijnym

W publicznym systemie nie mieszczą się zajęcia poza minimum programowym, studia podyplomowe i kursy

Szkolnictwo wyższe

- Podstawa działalności – ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – **Prawo o szkolnictwie wyższym.**
- Z decyzji Komisji – W przypadku, gdy wsparcie dotyczy podmiotu działającego w krajowym systemie oświaty, pomoc publiczna nie wystąpi, o ile głównym celem działalności takiego podmiotu jest **cel edukacyjny**, a nie osiągnięcie przychodów.
- Ocena **wpływu na wymianę handlową**:
 - Wielkość uczelni
 - Położenie uczelni
 - Język w jakim prowadzone są zajęcia
 - Obecność na uczelni studentów z innych państw członkowskich

Szkolnictwo wyższe

- Czy uczelnia prowadzi działalność gospodarczą?
- studia podyplomowe, kursy, szkolenia – **działalność komercyjna**
- studia stacjonarne i niestacjonarne I-III stopnia w zw. z **art. 99 ustawy** (opłaty ograniczone do kosztów niezbędnych do uruchomienia i prowadzenia studiów, bez kosztów inwestycyjnych) w przypadku uczelni **publicznych** także działalność **niegospodarcza**
- Ograniczenie z art. 99 ustawy nie dotyczy uczelni niepublicznych – w związku z tym ich działalność uznawana jest za **gospodarczą**.

Budowa i rozwój instytucji otoczenia biznesu

Inkubatory przedsiębiorczości, parki przemysłowe, centra badawcze i technologiczne itp.

Szeroki zakres działalności: wynajem i zarządzanie nieruchomościami, świadczenie usług doradczych, szkoleniowych, finansowych

Budownictwo mieszkaniowe

Budowanie i administrowanie nieruchomościami,
zarządzanie nieruchomościami na zlecenie

Działalność konkurencyjna – rynek otwarty, na którym działają deweloperzy, tbs-y, spółdzielnie i wyspecjalizowane podmioty administrowania nieruchomościami

Elektroenergetyka

Wytwarzanie energii – działalność konkurencyjna –
możliwość wyboru dostawcy

Dystrybucja energii – teoretycznie monopol administracyjny
ograniczony zasięgiem koncesji – w praktyce możliwość
transferu korzyści poprzez pionowe zintegrowanie

Energetyka ciepła

Wytwarzanie energii ciepłej w źródle przyłączonym do sieci – działalność konkurencyjna (substytutem tak wytwarzanej energii ciepłej jest m.in. energia wytwarzana w źródłach lokalnych)

Dystrybucja energii ciepłej – transfer korzyści poprzez pionowe zintegrowanie; wsparcie **na budowę, rozbudowę i modernizację sieci** może wpływać na konkurencję

Przygotowanie terenów inwestycyjnych

- Beneficjent nie prowadzi na przygotowywanych terenach działalności gospodarczej
- Zbycie następuje na **warunkach rynkowych** (brak transferu korzyści)

Nie ma potrzeby stosowania przepisów o pomocy publicznej

Transport publiczny

- Infrastruktura – ocean indywidualna w zależności od warunków dostępu do infrastruktury
- Tabor – dofinansowanie zakupu taboru **nie stanowi pomocy publicznej** jeśli późniejszy wybór operatora następuje w drodze przetargu lub operator świadczy usługi w ogólnym interesie gospodarczym

Charakter działalności organizacji badawczych

Niegospodarcza

1. Podstawowa

- ✓ Edukacja publiczna (studia I-III stopnia)
- ✓ Niezależne badania naukowe, w tym efektywna współpraca
- ✓ Upowszechnianie wyników badań poprzez dydaktykę, otwarte bazy danych, oprogramowanie i publikacje

2. Transfer wiedzy

- poprzez, we współpracy lub na rzecz podmiotu zależnego organizacji
- wszelkie dochody są reinwestowane w działalność podstawową (pkt 1)

Gospodarcza

- ✓ Badania zlecone
- ✓ Usługi badawcze
- ✓ Wynajem infrastruktury
- ✓ Edukacja poza publicznym systemem (studia podyplomowe, kursy, szkolenia zamówione)

Pomoc de minimis

Rozporządzenie 1407/2013

- Może by udzielana podmiotom w trudnej sytuacji i w sektorze węglowym
- Pułap pomocy
 - 100 tys. euro – w sektorze drogowego transportu towarowego
 - 200 tys. euro – w pozostałych sektorachw okresie 3 kolejnych lat - bieżący rok podatkowy oraz dwa poprzedzające go lata

Pomoc de minimis

- Pojęcie „jednego przedsiębiorstwa” – art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji nr 1407/2013
- Limit pomocy de minimis przy połączeniach, przejęciach lub podziałach przedsiębiorstw
- Kumulacja pomocy de minimis z inną pomocą de minimis

Single economic unit

Wszystkie jednostki gospodarcze, które są ze sobą powiązane co najmniej jednym z następujących stosunków:

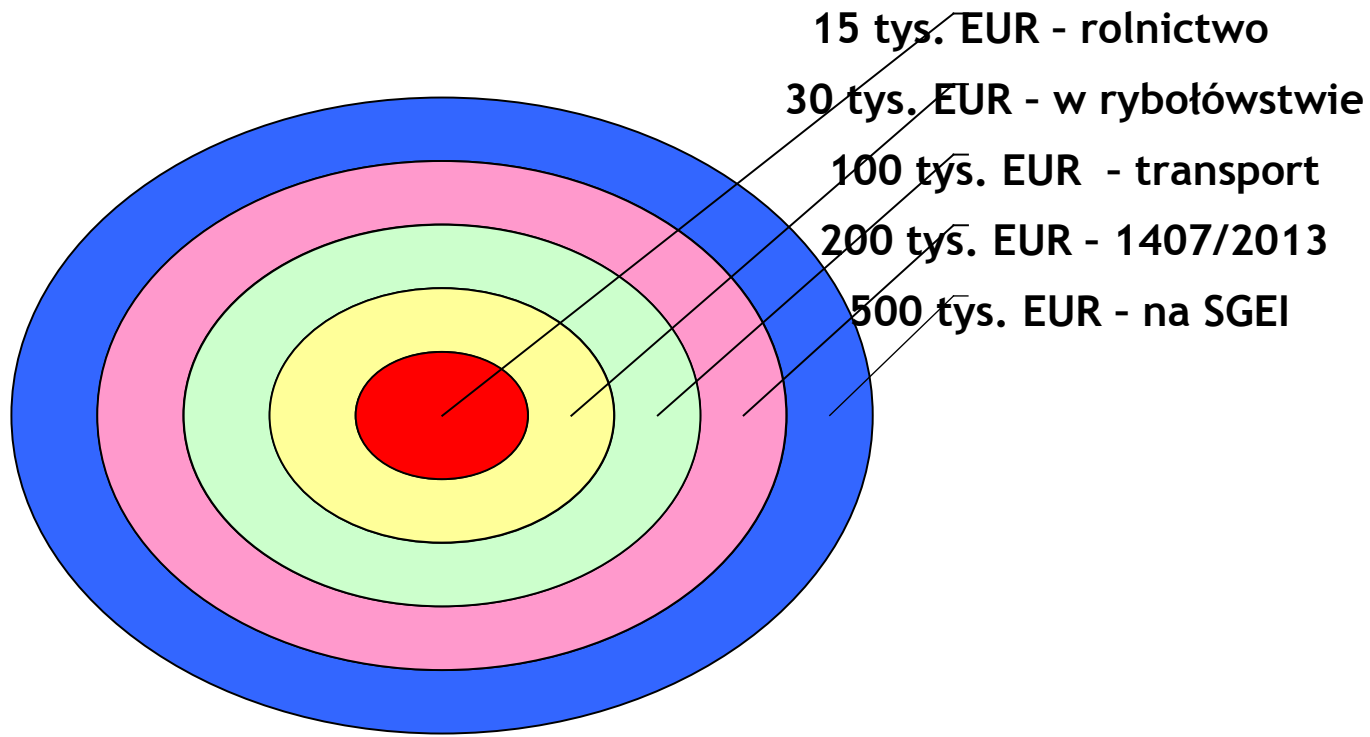
- a) Jedna jednostka gospodarcza posiada w drugiej jednostce **większość praw głosu** akcjonariuszy, wspólników lub członków,
- b) Jedna j. g. ma **prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu** administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innej j. g.
- c) Jedna j. g. ma prawo **wywierać dominujący wpływ** na inną j.g. zgodnie z umową zawartą z tą jednostką lub postanowieniami w jej akcie założycielskim lub umowie spółki,
- d) Jedna j. g., która jest akcjonariuszem lub wspólnikiem w innej j.g. lub jej członkiem, **samodzielnie kontroluje**, zgodnie z porozumieniem z innymi akcjonariuszami, wspólnikami lub członkami tej jednostki, **większość praw głosu** akcjonariuszy, wspólników lub członków tej jednostki

Kumulacja pomocy de minimis z pomocą de minimis

- Pomoc de minimis zgodną z 1407/2013 można łączyć z pomocą de minimis:
- Przyznaną zgodnie z rozporządzeniem 360/2012 - do pułapu 500 tys. EUR
- W rolnictwie i rybołówstwie – do limitu 200 tys. EUR

Przy zapewnieniu **rozdzielności księgowej!**

Kumulacja pomocy de minimis z pomocą de minimis

Kumulacja pomocy de minimis

Kumulacja pomocy de minimis

z każdą pomocą de minimis, otrzymaną w okresie 3 ostatnich lat, niezależnie od formy i źródła – pułap 200 tys. EUR

limit ten – w przypadku grupy podmiotów – dotyczy całej grupy

z każdą pomocą o innym przeznaczeniu otrzymaną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych – intensywność pomocy o innym przeznaczeniu

z każdą pomocą o określonym pułapie (np. risk capital) – pułap pomocy o innym przeznaczeniu

Zaświadczenia

Organ udzielający pomocy wydaje je **z urzędu**

Wydanie zaświadczenia w dniu udzielenia pomocy

Zaświadczenia korygujące

Sposób wydawania zaświadczeń dla podmiotów powiązanych i ustalanie wykorzystanego pułapu

Pomoc regionalna

Obszary wykluczone z GBER

- **Sektory:** hutnictwo żelaza i stali, górnictwo węgla, budownictwo okrętowe, włókna syntetyczne, transport + związana z nim infrastruktura, energetyka (wytwarzanie, dystrybucja, infrastruktura)
- Do sektora budownictwa okrętowego nie zalicza się statków o wyporności poniżej 100 ton o własnym napędzie oraz holowników o mocy do 365 kW
- Rybołówstwo i akwakultura, produkcja pierwotna produktów rolnych i niektóre przypadki ich przetwarzania
- Trudna sytuacja ekonomiczna – uproszczona definicja (kryteria sztywne)
- Programy pomocowe skierowane do ograniczonej liczby sektorów (mniej niż 5 klas)
- Regionalna pomoc dla beneficjenta, który zamknął taką samą lub podobną działalność w EOG w ciągu 2 lat poprzedzających dzień ubiegania się o pomoc lub na dzień ubiegania się o nią planuje zamknąć taką działalność w ciągu 2 lat po zakończeniu realizacji wspieranej inwestycji

Progi skutkujące obowiązkiem notyfikacji

Intensywność pomocy	Próg powodujący obowiązek notyfikacji
10%	7,5 mln EUR
15%	11,25 mln EUR
25%	18,75 mln EUR
35%	26,25 mln EUR
50%	37,5 mln EUR

Inwestycja początkowa

- Projekt musi być zakwalifikowany do jednego z rodzajów inwestycji początkowej
- **Utworzenie nowego zakładu**
- **Rozbudowa istniejącego zakładu** – zwiększenie zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu (np. uruchomienie kolejnej linii produkcyjnej)
- **Zasadnicza zmiana całościowego procesu produkcyjnego istniejącego zakładu** – nowe rozwiązanie technologiczne lub organizacyjne odmienne od dotychczasowego – nie wystarczy zmiana procesu na sprawniejszy, szybszy
 - koszty kwalifikowane muszą przekraczać koszty amortyzacji aktywów, jakie poniesiono w związku z działalnością podlegającą modernizacji w ciągu poprzednich 3 lat obrotowych

Inwestycja początkowa

- **Dywersyfikacja produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów dotąd nie wytwarzanych**
 - rozszerzenie oferty produktowej (usługowej) na produkty (usługi) dotychczas nie produkowane (świadczony) – odnosi się jedynie do już wytwarzanego towaru. Jeśli pojawia się nowy produkt to dywersyfikacja albo nowy zakład
 - koszty kwalifikowane muszą przekraczać o co najmniej 200% wartość księgową aktywów (wartość rezydualna aktywów na zakończenie roku podatkowego poprzedzającego rozpoczęcie prac), które są ponownie wykorzystywane, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac (aktywa ponownie wykorzystane to także budynki, magazyny, ziemia – możliwość uwzględniania pro rata).

Koszty kwalifikowalne inwestycji

- rzeczowe aktywa trwałe (wartości materialne):
 - grunty,
 - budynki i budowle,
 - maszyny/urządzenia.

- wartości niematerialne i prawne:
 - prawa patentowe (dotyczące wynalazków, utworów),
 - licencje (np. na program komputerowy),
 - know – how,
 - nieopatentowana wiedza techniczna.

Nabywane aktywa muszą być nowe – nie dotyczy to MŚP oraz przejęć (nabycia przedsiębiorstwa) – wymóg ten odnosi się jedynie do ruchomych środków trwałych (nie wymaga się, aby nabywane budynki lub grunty były nowe)

Rozpoczęcie realizacji inwestycji

- **Rozpoczęcie prac:**
 - rozpoczęcie prac budowlanych związanych z inwestycją lub
 - pierwsze wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub
 - inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna,
 - w zależności od tego co nastąpi najpierw.

- Za rozpoczęcie prac nie uznaje się:
 - kupna gruntu,
 - prac przygotowawczych, takich jak uzyskiwanie zezwoleń i wykonywanie wstępnych studiów wykonalności.

- W przypadku **przejęć** „rozpoczęcie prac” wiąże się z momentem nabycia aktywów związanych z nabywanym przedsiębiorstwem.

Efekt zachęty – GBER

- Pisemny wniosek o udzielenie pomocy przed rozpoczęciem prac nad projektem. Niezbędne informacje we wniosku:
 - nazwa i rozmiar przedsiębiorstwa;
 - opis projektu, w tym data jego rozpoczęcia i zakończenia;
 - lokalizacja projektu;
 - wykaz kosztów kwalifikowanych;
 - rodzaj pomocy (forma) oraz kwota pomocy.

Obliczanie wielkości pomocy regionalnej

- **W oparciu o koszty inwestycji**, np.: grunty, budynki biurowe, hale produkcyjne, wyposażenie (maszyny/urządzenia), licencje na programy komputerowe

- **W oparciu o koszty zatrudnienia**:
 - tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją – przyrost netto liczby pracowników w stosunku do średniej z poprzednich 12 miesięcy, w wyniku realizacji nowej inwestycji w okresie 3 lat od dnia jej zakończenia.
 - stworzone zatrudnienie – stan zatrudnienia u danego przedsiębiorcy = dotychczasowe miejsca pracy + nowo utworzone
 - koszty kwalifikowane – 2-letnie koszty pracy nowo zatrudnionych pracowników obejmujące:
 - a) wynagrodzenie brutto (przed opodatkowaniem)
 - b) obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne

➤ **Rozporządzenie RM z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014 – 2020 (Dz. U. z 1 lipca 2014 r., poz. 878)**

Intensywność pomocy:

50% - lubelskie, podkarpackie, podlaskie, warmińsko-mazurskie;

35% - kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, opolskie, pomorskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie oraz podregiony: ciechanowsko-płocki, ostrłęcko-siedlecki, radomski, warszawski wschodni;

25% - dolnośląskie, wielkopolskie, śląskie;

20% - podregion warszawski zachodni;

15% - m. st. Warszawa w okresie 1.7.2014 – 31.12.2017;

10% - m.st. Warszawa w okresie 1.1.2018 – 31.12.2020.

+ **20%** dla małych przedsiębiorstw

+ **10%** dla średnich przedsiębiorstw

Obowiązek wnoszenia 25% wkładu własnego wolnego od środków publicznych

- Środki własne lub zewnętrzne źródła finansowania
- Pożyczki udzielane ze środków publicznych ale na zasadach rynkowych należy uznać za wkład własny wolny od środków publicznych
- Środki zarządzane centralnie przez Komisję Europejską należy traktować jak publiczne mimo, że nie są uważane za pomoc publiczną

Europejska Współpraca Terytorialna

- W przypadku inwestycji początkowej powiązanej z projektami w ramach ETC, intensywność pomocy na obszarze, gdzie inwestycja jest realizowana ma zastosowanie do **wszystkich beneficjentów uczestniczących w projekcie.**
- Jeśli inwestycja początkowa jest **zlokalizowana w dwóch lub więcej liczbie obszarów objętych pomocą,** zastosowanie ma maksymalna intensywność pomocy odnosząca się do tego obszaru, **na którym poniesiono największą część kosztów kwalifikowanych.**

Trwałość projektu

- **Utrzymanie inwestycji** w danym regionie przez okres co najmniej 5 lat (MŚP 3 lata) po jej zakończeniu.
 - nie wyklucza to wymiany instalacji/sprzętu/urządzeń, które w ciągu ww. okresu stały się przestarzałe w związku z szybkim rozwojem technologicznym lub się zepsuły pod warunkiem, że działalność gospodarcza zostanie przez minimalny wymagany okres utrzymana w danym regionie (z zastrzeżeniem zakazu udzielania pomocy regionalnej na wymianę instalacji lub urządzeń)

- Gdy pomoc obliczana **na podstawie kosztów zatrudnienia** – utworzone miejsca pracy muszą zostać:
 - obsadzone w ciągu 3 lat od zakończenia inwestycji
 - utrzymane przez okres 5 lat (MŚP – 3 lata) od pierwszego obsadzenia stanowiska

Zakaz delokalizacji

- Delokalizacja dotyczy zamknięcia określonego zakładu w innym państwie EOG (zamknięcie poza EOG lub w tym samym kraju nie ma znaczenia)
- Weryfikujemy na poziomie grupy
- Zamknięcie oznacza całkowitą likwidację zakładu albo zwolnienie 100 osób albo redukcję zatrudnienia o 50% w dniu złożenia wniosku w porównaniu do dwóch przed złożeniem wniosku lub taki zamiar w ciągu dwóch kolejnych lat.
- Gdy pomoc obliczana **na podstawie kosztów zatrudnienia** – utworzone miejsca pracy muszą zostać:
 - obsadzone w ciągu 3 lat od zakończenia inwestycji
 - utrzymane przez okres 5 lat (MŚP – 3 lata) od pierwszego obsadzenia stanowiska

Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Przeznaczenie pomocy

- Muzea, archiwa, ośrodki lub przestrzenie kulturalne i artystyczne, teatry, opery, sale koncertowe itp.
- Materialne zasoby dziedzictwa kulturowego
- Niematerialne zasoby dziedzictwa kulturowego
- Wydarzenia i spektakle kulturalne lub związane ze sztuką, festiwale, wystawy
- Edukacja kulturalna i artystyczna
- Tworzenie, redagowanie, produkcja, dystrybucja, digitalizacja i publikacja utworów muzycznych i literackich

Pomoc inwestycyjna

- Koszty kwalifikowalne
 - koszty infrastruktury
 - koszty nabycia, przekazania lub relokacji dziedzictwa kulturowego
 - koszty zabezpieczenia, ochrony, renowacji i odnowy materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa
 - koszty poprawy dostępu do dziedzictwa kulturowego
 - inne koszty ogólne

Pomoc inwestycyjna

- Wysokość pomocy
 - różnica między kosztami kwalifikowanymi a zyskiem operacyjnym lub mechanizm wycofania
 - w przypadku pomocy do 1 mln EUR można sfinansować **80%** kosztów kwalifikowanych

Pomoc operacyjna

- Koszty kwalifikowalne
 - koszty funkcjonowania instytucji kulturalnej
 - koszty edukacji kulturalnej i artystycznej
 - koszty poprawy dostępu społeczeństwa do instytucji kultury
 - koszty operacyjne bezpośrednio związane z projektem lub działaniem kulturalnym
 - koszty personelu
 - koszty zewnętrznych usług doradczych i wspierających

Pomoc operacyjna

- Wysokość pomocy
 - straty operacyjne i rozsądny zysk
 - w przypadku pomocy do 1 mln EUR można sfinansować **80%** kosztów kwalifikowalnych

Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną

Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

➤ Zakres podmiotowy

- Infrastruktura sportowa nie może być dedykowana jednemu klubowi sportowemu (**przynajmniej 20%** w otwartym użytkowaniu)
- Infrastruktura rekreacyjna – wyłączenie parków rozrywki i hoteli

Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

➤ Zasady funkcjonowania

- Udostępnianie na szeregowi użytkowników na niedyskryminacyjnych i przejrzystych zasadach
- **Stawki rynkowe** dla zawodowych klubów sportowych (wykluczenie transferu korzyści) + upublicznienie warunków udostępnienia
- Ew. wybór operatora w trybie konkurencyjnym

Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

➤ Warunki udzielania pomocy

- Pomoc inwestycyjna + pomoc operacyjna (tylko infrastruktura sportowa)
- Pomoc inwestycyjna – różnica między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym
- Pomoc operacyjna – straty operacyjne
- Pomoc poniżej 1 mln EUR (fakultatywnie) – 80% kosztów kwalifikowalnych

Pomoc na infrastrukturę lokalną

Infrastruktura lokalna

➤ Zakres podmiotowy

- Wyłączenie infrastruktury objętej innymi przeznaczeniami GBER – poza infrastrukturą z przeznaczeń regionalnych
- Funkcje dla gospodarki i **lokalnego rynku**

Infrastruktura lokalna

➤ Zasady funkcjonowania

- Udostępnianie na szeregowi użytkowników na niedyskryminacyjnych i przejrzystych i niedyskryminujących zasadach
- **Stawki rynkowe**
- Ew. wybór operatora w trybie konkurencyjnym

Infrastruktura lokalna

- Warunki udzielania pomocy
 - Pomoc inwestycyjna – różnica między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym

Pomoc publiczna na ochronę środowiska i energetykę

Koszty kwalifikowalne

- inwestycje w ziemię, niezbędne do osiągnięcia celów środowiskowych
- inwestycje w budynki i urządzenia, mające na celu całkowite usunięcie zanieczyszczeń
- inwestycje służące adaptacji metod produkcji w związku z ochroną środowiska
- inwestycje w transfer technologii
- ściśle ograniczają się do dodatkowych kosztów inwestycji niezbędnych do osiągnięcia celów środowiskowych
- jeśli nie da się ich jednoznacznie wyodrębnić, należy porównać z kosztami **inwestycji referencyjnej** (inwestycji technicznie porównywalnej, ale nie zapewniającej takiego samego stopnia ochrony środowiska)

Inwestycja referencyjna

Stosowane w przypadku, gdy wyodrębnienie kosztów nie jest możliwe

Koszty kwalifikowalne = koszty inwestycji – koszty inwestycji referencyjnej

Definicja z EEAG: inwestycja o takich samych zdolnościach wytwórczych i wszystkich innych parametrach technicznych, z wyjątkiem tych, które są bezpośrednio związane z dodatkowymi inwestycjami w zamierzony cel

Wybór inwestycji referencyjnej zależy od konkretnego przypadku

Zasady doboru przeznaczeń (programów pomocowych):

- Jeżeli można **wyodrębnić** różne elementy projektu – różne, dedykowane przeznaczenia (np. termomodernizacja i instalacja OZE)
- Jeśli projekt jest **niepodzielny** (merytorycznie, organizacyjnie) - stosujemy warunki z przeznaczenia dominującego (np. termomodernizacja w ramach rewitalizacji)
- Wyłączenie sektorowe (produkcja, dystrybucja i sprzedaż energii) dotyczy celu pomocy, a nie charakteru działalności przedsiębiorstwa – pomoc na źródła energii tylko na podstawie sekcji 7 GBER niezależnie od profilu działalności podstawowej

Pomoc na efektywność energetyczną, w tym budynków

- Tylko środki służące oszczędności **energii pierwotnej** – a nie zmianie źródła (z wyjątkiem CHP)
- Jeśli służą zwiększeniu wydajności, zmianie profilu działalności to RPI

Intensywność pomocy: 30%

plus bonus dla MSP: 20 i 10 pp

plus bonus dla regionów: 15 i 5 pp

Pomoc na inwestycje w wysokosprawną kogenerację

- Pomoc dopuszczalna tylko w odniesieniu do wysokosprawnej kogeneracji i jeśli inwestycja prowadzi do oszczędności energii pierwotnej

Intensywność pomocy: 45%

plus bonus dla MSP: 20 i 10 pp

plus bonus dla regionów: 15 i 5 pp

Pomoc na inwestycje w odnawialne źródła energii (energia elektryczna, ciepło, chłód)

- Pomoc tylko na nowe instalacje – rozumiane jako nowe, zmodernizowane (przedłużenie żywotności) lub rozbudowane
- Tylko dla biopaliw wytwarzanych w sposób zrównoważony
- Art. 41.5 GBER – pomoc nie może być **wypłacona** po oddaniu instalacji do eksploatacji – nie może przybierać cech pomocy operacyjnej
- Pomoc niezależna od wydajności: pomoc na **kW**, a nie na kWh
- Inwestycja referencyjna „0” – kiedy???

Intensywność pomocy: 45% (gdy uznajemy, że nie ma inwestycji referencyjnej, wtedy 30%)

plus bonus dla MSP: 20 i 10 pp

plus bonus dla regionów: 15 i 5 pp

Pomoc na ciepłownictwo

Na **wytwarzanie** ciepła:

- Tylko na efektywne jednostki stanowiące **integralną część** systemu ciepłowniczego (minimum 50% ciepła pochodzi z OZE lub minimum 75% z CHP)
- Budowa, rozbudowa, modernizacja

Intensywność: 45%

- ❑ bonus dla MSP: 20 i 10 pp
- ❑ bonus dla regionów: 15 i 5 pp

Pomoc na ciepłownictwo

Na **przesył** ciepła:

- Na sieci dystrybucyjne: koszty inwestycji pomniejszone o przychody operacyjne (różnica między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym)
 - Pomoc nie może być przyznana w celu osiągnięcia zgodności z **unijnymi normami**
 - Tylko na sieci doprowadzające energię ciepłą **ze źródła do odbiorców końcowych**
 - Tylko sieci **będące częścią** efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego (z uwzględnieniem parametrów źródła)

Pomoc na ciepłownictwo

Jeżeli sieci **nie należą** do efektywnego energetycznie systemu:

- Brak możliwości późniejszego potwierdzenia – np. poprzez zobowiązanie beneficjenta do przeprowadzenia modernizacji źródła w późniejszym terminie
 - Art. 13 lit. a GBER wyklucza przyznanie regionalnej pomocy inwestycyjnej
 - **Art. 38 GBER - efektywność energetyczna?**
 - W zasadzie nie powinien mieć zastosowania do inwestycji infrastrukturalnych
 - KE nie widzi korzyści w postaci zwiększenia efektywności energetycznej
- w tym przypadku ilość zaoszczędzonej energii ustalona w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka mającego na celu poprawę efektywności energetycznej i po jego wdrożeniu, z jednoczesnym zapewnieniem normalizacji warunków zewnętrznych wpływających na zużycie energii
- **EEAG – podobne warunki**

Pomoc na badania środowiskowe

- Badania (ekspertyzy, audyty energetyczne, studia wykonalności) poprzedzające inwestycje umożliwiające wykroczenie ponad normy unijne lub w przypadku braku takich norm, w oszczędzanie energii, kogenerację, odnawialne źródła, rekultywację i systemy ciepłownicze
- Duże przedsiębiorstwa **nie mogą** otrzymać pomocy na audyty energetyczne realizowane na mocy art. 8 ust. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej

Koszty kwalifikowane: koszty badań

Intensywność pomocy: 50%

bonus dla MSP: 20 i 10 pp

bonus dla regionów: 15 i 5 pp (tylko EEAG)

Pomoc na infrastrukturę energetyczną (EEAG)

- Na infrastrukturę: energia elektryczna, gaz i ropa – przesył i magazynowanie
- Koszty kwalifikowane: koszty realizacji inwestycji (scenariusz alternatywny: brak realizacji projektu) obliczone jako różnica między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym
- Intensywność pomocy: 100%

GBER

- Tylko w regionach a i c
- Tylko na infrastrukturę będącą przedmiotem regulacji dotyczących **pełnej taryfy i dostępu do sieci**
- Koszty kwalifikowane: różnica między kosztami inwestycji a przychodem operacyjnym
- Z wyjątkiem infrastruktury magazynowania gazu i związanej z ropą

Transport multimodalny

Transport multimodalny

Brak możliwości zwolnienia z obowiązku notyfikacji!

Brak notyfikacji krajowego programu pomocowego!

Transport multimodalny

- Otoczenie rynkowe:
 - Polska – 30 terminali, Niemcy – 150
 - **Cel:** rozwój sieci terminali czy wzrost efektywności ich zarządzania (koordynacja łańcucha dostaw)
 - Brak terminali o charakterze **publicznym z otwartym dostępem**
 - W Polsce dalej 0,5 terminala na 1000 km linii kolejowych (stan z początku perspektywy 2007-2013), Niemcy: 2
 - Cel UE: 15% przewozów do 2020 r. w ramach transportu multimodalnego (Polska obecnie: 3-6%)
 - Terminal w **Drzewcach** koło Naęczowa
- Uzasadnienie dla pomocy **indywidualnej** w Woj. Podkarpackim

Transport multimodalny

- Rodzaje inwestycji:
 - **infrastruktura**: budowa, przebudowa lub modernizacja centrów logistycznych i terminali
 - infrastruktura techniczna i operacyjna: place przeładunkowe, magazyny, parkingi, drogi
 - urządzenia wykorzystywane **wyłącznie przy świadczeniu usług** transportu multimodalnego
 - systemy teleinformatyczne

Transport multimodalny

- Koszty kwalifikowalne:
 - grunty i nieruchomości
 - **aktywa**: budowle i budynki, maszyny, instalacje, narzędzia, wyposażenie biur itp.
 - środki transportu: samojezdne urządzenia przeładunkowe, suwnice, dźwigi, wagony do transportu multimodalnego, lokomotywy manewrowe
 - **WNI**
 - prace związane z przygotowaniem projektu
 - **wyłączenie**: zakup kontenerów morskich

Transport multimodalny

➤ Z decyzji Komisji dla RPO 2007 – 2013 (sprawa **N195/2008**):

Praktyka w zakresie intensywności:

- infrastruktura transportu multimodalnego: 50%
- pozostałe koszty: 30%

Pkt 24 decyzji: w Polsce należy zwiększyć liczbę centrów logistycznych, zwłaszcza w **Rzeszowie**.

Niedyskryminacyjny dostęp.

Ocena dopuszczalności pomocy bezpośrednio na podstawie **art. 107 ust. 3 lit. c TFUE** (cel we wspólnym interesie).

Usługi w ogólnym interesie gospodarczym

Kryteria Altmark:

1. Odbiorca pomocy jest faktycznie zobowiązany do świadczenia usług publicznych, a jego zobowiązania są jasno zdefiniowane w akcie prawnym/umowie
2. Metodologia obliczania rekompensaty jest wcześniej określona w sposób obiektywny i przejrzysty
3. Wielkość rekompensaty nie przekracza minimum niezbędnego do pokrycia kosztów poniesionych w związku ze świadczeniem usług publicznych i rozsądnego zysku
4. Jeśli podmiot nie został wyłoniony w drodze przetargu, poziom rekompensaty musi być określony na podstawie analizy kosztów, które poniosłoby typowe i dobrze zarządzane przedsiębiorstwo prywatne z uwzględnieniem stosownych przychodów i rozsądnego zysku

Art. 106 TFUE – potrzeba zapewnienia określonych usług świadczonych na określonym poziomie, których nie zapewnia rynek

Usługa publiczna (w ogólnym interesie /gospodarczym/) – której rynek nie zaspokaja wcale albo w stopniu wystarczającym dla dobra społeczności

Akty prawa unijnego stosowane przy udzielaniu rekompensaty za świadczenie UOIG

- Rozporządzenie Komisji Nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.
- Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.
- Komunikat Komisji Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych.
- Rozporządzenie nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70.

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Decyzji Komisji weszła w życie z dniem 31 stycznia 2012 r.
- W przypadku środków pomocowych uznanych za zgodne z rynkiem wewnętrznym w ramach wcześniejszej decyzji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE pozostają one zgodne z rynkiem wewnętrznym i zwolnione z wymogu zgłoszenia na kolejny okres 2 lat.
- Natomiast w przypadku pomocy, która nie spełnia kryteriów dopuszczalności w ramach wcześniejszego pakietu, a spełnia warunki sformułowane w jego nowszej wersji, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i zwolniona z wymogu uprzedniego zgłoszenia.

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 2 decyzji Komisji – zakres podmiotowy:
 - Rekompensata udzielna przedsiębiorstwu zobowiązanemu do świadczenia UOIG, nie przekraczająca kwoty **15 mln EUR** średnio rocznie,
 - Rekompensata udzielana szpitalom świadczącym opiekę medyczną (w tym również usługi ratownictwa medycznego); świadczenie usług pomocniczych związanych bezpośrednio z główną działalnością, zwłaszcza w zakresie badań naukowych,
 - UOIG zaspokajające potrzeby społeczne w zakresie opieki zdrowotnej i opieki długo terminowej, opieki nad dziećmi, dostępu do i reintegracji na rynku pracy, mieszkalnictwa socjalnego, opieki nad słabszymi grupami społecznymi oraz włączenia społeczne tych grup,

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 2 decyzji Komisji – zakres podmiotowy cd.
 - W zakresie połączeń lotniczych lub morskich z wyspami, na których średnie roczne natężenie ruchu w okresie dwóch lat obrotowych poprzedzających rok, w którym nastąpiło powierzenie UOIG, nie przekraczało 300 000 pasażerów,
 - Dla lotnisk i portów, w których średnie roczne natężenie ruchu w okresie dwóch lat obrotowych poprzedzających rok, w którym nastąpiło powierzenie UOIG, nie przekroczyło 200 000 pasażerów w przypadku lotnisk i 300 000 pasażerów w przypadku portów,

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 2 decyzji Komisji – zakres podmiotowy cd.
- Decyzja Komisji nie ma zastosowania w sektorze **transportu lądowego**,
- Dopuszczalne jest udzielanie rekompensaty na podstawie przedmiotowej decyzji również podmiotom znajdującym się w trudnej sytuacji gospodarczej.

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 2 decyzji Komisji – okres powierzenia
 - Nie może przekroczyć 10 lat,
 - Dłuższy okres powierzenia jest jedynie dopuszczalny w sytuacji, gdy operator usługi jest zobowiązany do przeprowadzenia znacznych inwestycji, które muszą być amortyzowane przez dłuższy czas zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości,

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 4 decyzji Komisji – akt powierzenia świadczenia UOIG:
 - Przedmiot i czas trwania zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych,
 - Nazwę przedsiębiorstwa oraz w stosownych przypadkach odpowiednie terytorium,
 - Rodzaj wszystkich wyłącznych lub specjalnych praw przyznanych przedsiębiorstwu zobowiązanemu przez organ przyznający,
 - Opis mechanizmu rekompensaty,
 - Wskaźniki służące do obliczania, kontrolowania i przeglądu wysokości rekompensaty,
 - Ustalenia na temat unikania i odzyskiwania nadwyżek rekompensaty,
 - Odesłanie do decyzji Komisji,

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 5 decyzji Komisji – obliczanie wysokości rekompensaty
 - Rekompensata nie może przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia kosztów netto wynikających z wywiązywania się z tytułu świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem rozsądnego zysku.
 - Zgodnie z decyzją Komisji istnieją dwie metody obliczania wysokości rekompensaty:
 - **Kosztów netto** – różnica pomiędzy kosztami poniesionymi w związku z świadczeniem UOIG i przychodami,
 - Różnica pomiędzy kosztami netto dla przedsiębiorstwa prowadzącego działalność i podlegającego obowiązkowi świadczenia UOIG oraz kosztami netto lub zyskiem tego samego przedsiębiorstwa prowadzącego działalność bez obowiązku świadczenia UOIG.

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 5 decyzji Komisji – Koszty
 - Całość kosztów poniesionych przez operatora w związku z wykonywaniem UOIG.
 - Jeżeli dane przedsiębiorstwo ogranicza się tylko do wykonywania powierzonej mu UOIG można uwzględnić przy obliczaniu wysokości rekompensaty wszystkie jego koszty.
 - Jeżeli operator prowadzi działalność wykraczającą poza zakres UOIG, uwzględnione zostają wyłącznie koszty dotyczące UOIG,

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 5 decyzji Komisji – Koszty cd.
 - Koszty mogą obejmować wszystkie koszty bezpośrednio związane z wykonywaniem UOIG jak i również odpowiedni wkład na pokrycie kosztów związanych zarówno z UOIG, jak i inną działalnością,
 - Koszty wynikające z inwestycji są dopuszczalne jeżeli są konieczne dla realizacji UOIG,

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 5 decyzji Komisji – **Przychody:**
 - Przynajmniej cały przychód z UOIG
 - Prawa wyłączne lub specjalne.

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 5 decyzji Komisji – Rozsądny zysk:
 - Stopa zwrotu z kapitału, której wymagałoby typowe przedsiębiorstwo podczas podejmowania decyzji o świadczeniu UOIG przez cały okres powierzenia, przy uwzględnieniu poziomu ryzyka,
 - Opcjonalne kryteria motywacyjne w zakresie jakości lub wzrostu wydajności.

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 5 decyzji Komisji – Rozsądny zysk cd.
 - Stopa SWAP + 100 punktów bazowych:
 - Bezpieczne stawki,
 - Obowiązkowe w sytuacji w której świadczenie UOIG nie jest wiązane z istotnym ryzykiem handlowym lub umownym,
 - Inne wskaźniki poziomu zysku.

Decyzja Komisji w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 TFUE.

- Art. 6-8 – Dodatkowe zasady i obowiązki
 - Regularne kontrole co najmniej co trzy lata w okresie powierzenia oraz na koniec tego okresu,
 - 10% przeniesienie nadwyżki,
 - Obowiązek publikowania informacji o rekompensacie przekraczającej 15 mln EUR,
 - Obowiązek przechowywania dokumentacji (+10 lat).

Pomoc de minimis

- Rozporządzenie Komisji Nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.
- Zwiększenie pułapu pomocy de minimis do 500 000 EUR.

Pomoc de minimis

- Zakres podmiotowy
 - Przedsiębiorstwa zobowiązane do świadczenia UOIG we wszystkich sektorach, z wyjątkiem:
 - Pomocy w sektorze rybołówstwa i akwakultury
 - Pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym działającym w dziedzinie produkcji podstawowej produktów rolnych
 - Pomocy przyznawanej na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich (pomoc eksportowa)
 - Pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej względem towarów importowanych
 - Pomocy przyznawanej w sektorze węglowym

Pomoc de minimis

- Zakres podmiotowy cd.
 - Pomocy przedsiębiorstwom prowadzącym działalność zarobkową w zakresie **przewozu drogowego**,
 - Pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Pomoc de minimis

- Pułap pomocy
 - 500 000 EUR dla jednego przedsiębiorstwa wykonującego UOIG przez okres ostatnich trzech lat.
 - Pułap ten stosuje się bez względu na formę pomocy de minimis oraz źródło pochodzenia pomocy.

Pomoc de minimis

- Kumulacja
 - Pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji nr 360/2012 nie należy łączyć z pomocą państwa w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, w przypadku gdyby taka kumulacja miała skutkować osiągnięciem wyższego poziomu **intensywności pomocy** niż ustalony pod kątem specyficznych uwarunkowań każdego przypadku w rozporządzeniu o zwolnieniu grupowym lub decyzji przyjętej przez Komisję.

Pomoc de minimis

- Kumulacja cd.
 - Pomoc de minimis na podstawie przedmiotowego rozporządzenia łączy się z inną pomocą de minimis.
 - Pomocy de minimis, udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji nr 360/2012 nie można łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tych samych UOIG, bez względu na to, czy stanowi ona pomoc państwa, czy nie.

Rekompensata w transporcie

➤ Zakres:

- Szynowy i drogowy transport pasażerski
- Pasażerska żegluga śródlądowa
- **Wyłączenie** linii turystycznych
- Rekompensata ma powodować bardziej masowy charakter transportu publicznego, wzrost jego bezpieczeństwa, wyższą jakość lub lepszą dostępność.

Rekompensata w transporcie

- Składniki rekompensaty:
 - Przychody z biletów (mogą być kierowane zarówno do organizatora usługi jak i dostawcy)
 - Wynagrodzenie przyznawane przez organizatora
 - Parametry rekompensaty takie jak w przypadku Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011r.

Rekompensata w transporcie

- Okres powierzenia:
 - 10 lat – transport drogowy
 - 15 lat – transport szynowy (i gdy szynowy jest dominujący)
 - Możliwość wydłużenia tych okresów o połowę ze względu na długi czas **amortyzacji aktywów**
 - Dalsze przedłużanie w przypadku wyjątkowych inwestycji o długim okresie spłaty i zastosowaniu konkurencyjnego trybu wyboru dostawcy usługi

Rekompensata w transporcie

- Realizacja usługi in-house:
 - Możliwość powierzenia realizacji usługi **podmiotowi wewnętrznemu**
 - Taki podmiot nie może ubiegać się o świadczenie usług publicznych na terenach podległych innym organom samorządowym
 - Jeśli organ podejmie decyzję o „**otwarciu**” **dostępu** do realizacji usługi, podmiot taki może uczestniczyć w przetargu jeśli do wygaśnięcia umowy powierzenia podmiotowi wewnętrznemu pozostało mniej niż dwa lata (i nie zawarł żadnej innej umowy na świadczenie usług publicznych w ramach udzielonego mu bezpośrednio zamówienia)

Rekompensata w transporcie

- Realizacja usługi in-house:
 - Przeważająca część usług powierzonych w ramach zamówienia bezpośredniego musi być realizowana **samodzielnie**
 - Powierzenie bezpośrednie dotyczy usług, których średnia szacowana roczna wartość nie przekracza **1 mln EUR**, i które obejmują mniej niż **300 000** kilometrów rocznie (x2 dla MŚP eksploatujących nie więcej niż 23 pojazdy).

Rekompensata w transporcie

- Publikacja informacji:
 - Raz w roku **sprawozdanie zbiorcze** dotyczące podmiotów świadczących usługi publiczne oraz rekompensat.
 - Właściwy organ podejmuje **niezbędne kroki** aby najpóźniej rok przed rozpoczęciem procedury przetargowej lub bezpośrednim przyznaniem zamówienia opublikować w Dz. U. UE informacje o planowanym powierzeniu (możliwe odstępstwo w przypadku usługi obejmującej mniej niż 50 000 kilometrów rocznie)

Definicja jednego przedsiębiorstwa - beneficjenta pomocy de minimis

Przedsiębiorstwa powiązane

Przedsiębiorstwa należy uznać za powiązane jeśli:

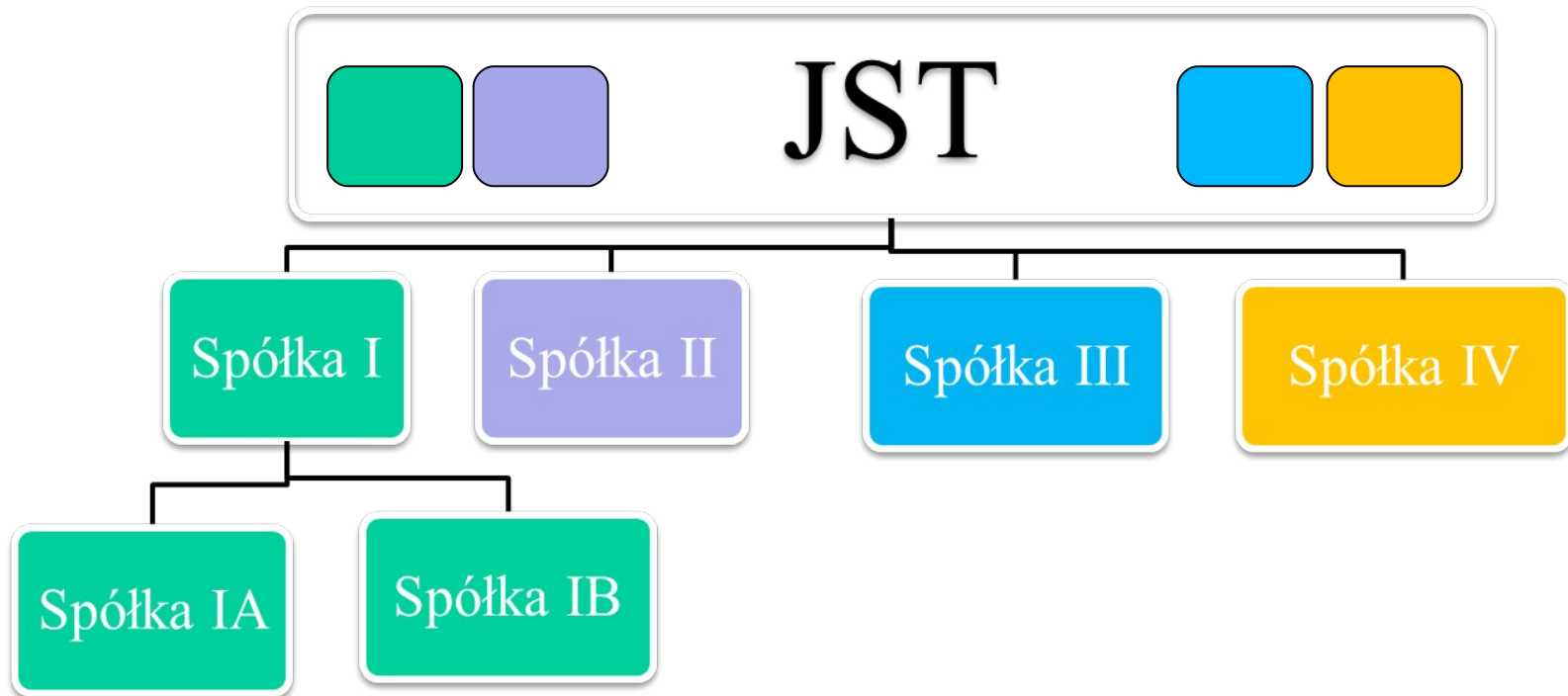
- przedsiębiorstwo ma większość **praw głosu** w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub postanowieniami w jego statucie lub umowie spółki;
- przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje(...), większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

- Jednostki gospodarcze pozostające w jakimkolwiek ze stosunków, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) – d), **za pośrednictwem** jednej innej jednostki gospodarczej lub kilku innych jednostek gospodarczych również są uznawane za jedno przedsiębiorstwo
- Jednostki nie muszą mieć relacji bezpośrednio ze sobą

Art. 2 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia 1407/2013

- pkt 4 preambuły do rozporządzenia 1407/2013 - jednostki gospodarcze, które są ze sobą powiązane wyłącznie dlatego, że każda z nich jest **bezpośrednio** związana z danym organem publicznym lub danymi organami publicznymi, nie będą traktowane jako powiązane
- wyjątek ten dotyczy jedynie podmiotów powiązanych **za pośrednictwem** organów publicznych - nie ma zastosowania do relacji zachodzących między organem publicznym (tym bardziej organem prowadzącym działalność gospodarczą, a więc będącym przedsiębiorcą), a należącą do niego jednostką

Wyjątek dotyczący przedsiębiorstw komunalnych

Kolorami oznaczono podmioty o wspólnych limitach

Przykład

Przedsiębiorstwa zagraniczne

- Art. 3 ust. 2 rozporządzenia 1407/2013
Całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej **przez państwo członkowskie** jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 200 000 EUR w okresie trzech lat podatkowych
- Nie mają znaczenie powiązania z podmiotami zagranicznymi ze względu na brak możliwości dostępu do danych o powiązaniach występujących za granicą

Definicja MŚP

Pułapy zatrudnienia i wyników finansowych dla poszczególnych kategorii MŚP

Wielkość/dane przedsiębiorstwa	RJR	Roczny obrót	Bilans roczny
Średnie	< 250	≤ 50 mln EUR	≤ 43 mln EUR
Małe	< 50	≤ 10 mln EUR	≤ 10 mln EUR
Mikro	< 10	≤ 2 mln EUR	≤ 2 mln EUR

Sposób doboru danych finansowych i danych o zatrudnieniu

- Zarówno kryterium finansowe jak i zatrudnienia muszą być spełnione **jednocześnie**
- Istnieje możliwość wyboru jednego z dwóch kryteriów finansowych
- Dane finansowe nie muszą być zatwierdzone przez biegłego rewidenta. Chodzi o dane z **zamkniętego**, a nie zatwierdzonego okresu.
- Przedsiębiorstwo nie może być pozbawione możliwości wyboru przesłanki finansowej określającej jego wielkość ze względu na brak konieczności sporządzania sprawozdania rocznego obejmującego bilans roczny pod warunkiem, że przedstawi inne wiarygodne dokumenty pozwalające na wyliczenie tej wielkości.

Wielkość zatrudnienia w przedsiębiorstwie

- Wielkość zatrudnienia powinna odpowiadać liczbie rocznych jednostek roboczych (RJR).
- Do personelu przedsiębiorstwa zaliczyć należy:
 - pracowników;
 - osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego;
 - właścicieli - kierowników;
 - partnerów prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiący z niego korzyści finansowe.
- Do personelu **nie zaliczamy** praktykantów i studentów odbywających szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym. Pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym nie wlicza się do wielkości RJR

- Określając wielkość przedsiębiorstwa powiązanego do jego danych o zatrudnieniu i danych finansowych należy dodać **w całości** odpowiednie dane przedsiębiorstw powiązanych (nie jest istotna wielkość przedsiębiorstwa powiązanego – jego kategoria MŚP - a jego dane).
- Jeśli mamy do czynienia z partnerem badanego podmiotu uwzględniamy jego dane o zatrudnieniu i dane finansowe **proporcjonalnie** do wielkości udziałów, które świadczą o występowaniu relacji partnerstwa.
- Nie jest możliwe występowanie relacji partnerstwa za pośrednictwem innych podmiotów oraz za pośrednictwem osób fizycznych.

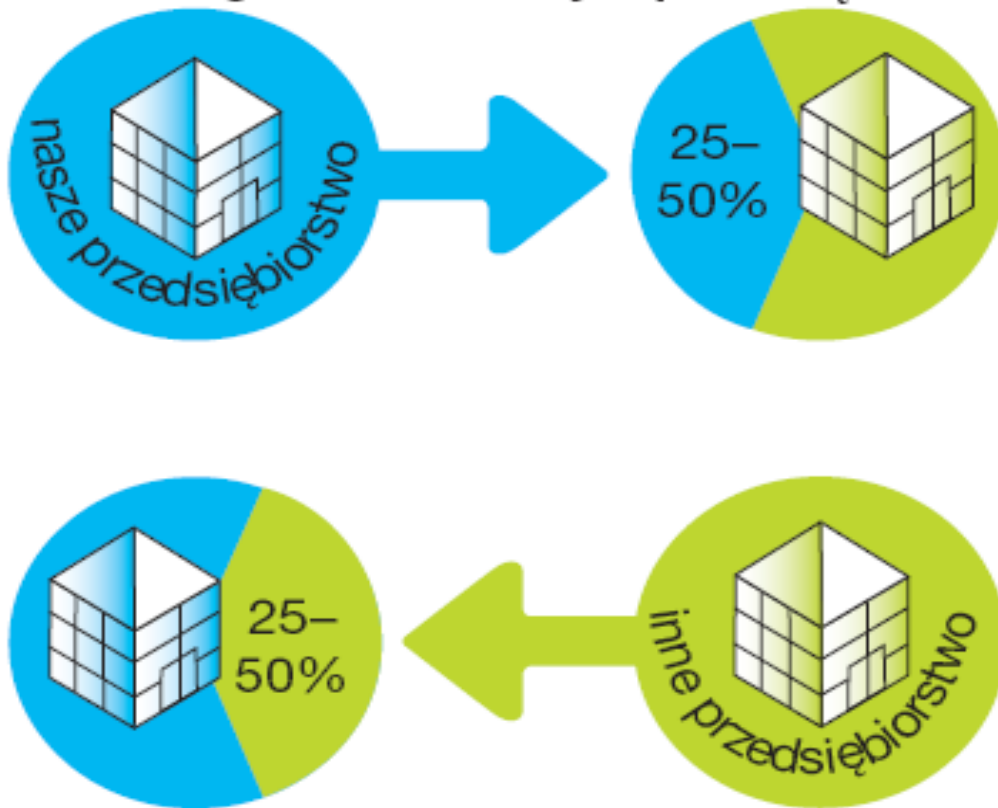
Dodawanie danych przedsiębiorstw powiązanych i partnerskich

Przedsiębiorstwa partnerskie

(Źródło: Nowa definicja MŚP)

PRZEDSIĘBIORSTWA PARTNERSKIE

Nasze przedsiębiorstwo posiada co najmniej 25%, lecz nie więcej niż 50% kapitału lub głosów w drugim przedsiębiorstwie, a/lub drugie przedsiębiorstwo posiada co najmniej 25%, lecz nie więcej niż 50% kapitału lub głosów w naszym przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwa powiązane

Przedsiębiorstwa należy uznać za powiązane jeśli:

- przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub postanowieniami w jego statucie lub umowie spółki;
- przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje(...), większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwa powiązane za pośrednictwem osób fizycznych

- O występowaniu powiązania za pośrednictwem osób fizycznych mówimy gdy osoba fizyczna lub grupa osób fizycznych działających wspólnie wywiera dominujący wpływ na przedsiębiorstwa działające na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych.
- Decydujący wpływ może być wywierany poprzez:
 - kontrolowanie większości **praw głosu**
 - pełnienie funkcji prezesa zarządu uprawnionego do samodzielnej reprezentacji
 - inne, w tym nieformalne możliwości wywierania decydującego wpływu, np. w związku z relacjami rodzinnymi

Przedsiębiorstwa powiązane za pośrednictwem osób fizycznych

Grupa osób fizycznych działających wspólnie (przesłanki)

- relacje rodzinne
- kontrolowanie wielu przedsiębiorstw przez te same osoby fizyczne

Przykład – wielkość przedsiębiorstwa w oparciu o dane

Rok/dane	2011	2012	2013	2014	2015
Wielkość zatrudnienia	34	49	51	48	55
Roczny obrót (mln EUR)	7	9	3	8	5

**Urząd Marszałkowski
Województwa Podkarpackiego
Departament Zarządzania RPO**

al. Łukasza Ciepłińskiego 4, 35-010 Rzeszów

tel. 017/ 747 67 05

mail: drp@podkarpackie.pl

www.rpo.podkarpackie.pl

Dziękuję Państwu za uwagę